

Sloboda medija

Još otkada je 1995. godine OESS formiran kao institucionalizirana organizacija, nakon dvadeset godina neprekidnog postojanja, samo su tri pitanja bila prepoznata kao dovoljno važna da se vezano uz njih osnuju stalne institucije: ljudska prava, nacionalne manjine i sloboda medija.

Stoga, nije neobično, da ta tri pitanja međusobno sada pokrivaju gotovo cijelu lepezu europskih otvorenih pitanja, posebice u onim zemljama u kojima je OESS otvorio svoje misije. Svakako, pravilan rad institucija, stranaka, izbora, uvažavanje manjina, njihovih kultura i jezika kao i slobode medija temelji su bez kojih demokratska država ne bi preživjela.

Prvih godina nakon nedavnog rata, medijska situacija u Hrvatskoj bila je suočena s mnogim nedostacima. Kontrola i politički pritisak bili su značajni, kako na državnoj tako i na lokalnoj razini. Televizija, radio i tiskani mediji su, gotovo jednodušno, pratili političke diktate. Tih godina bilo je nezamislivo braniti prava koja se danas smatraju normalnima.

Ubrzo se stanje popravilo i, u otprilike jedanaest godina, Hrvatska je postala sposobna zakonski regulirati sektor medija na odgovarajući način, usvojiti međunarodne konvencije a time dovesti medije na razinu sličnu, ili čak i veću, od razina dostignutih u nekim državama članicama Europske unije.

Medije u Zagrebu može se smatrati dovoljno slobodnima od političke kontrole. Ta kontrola zamijenjena je novim oblicima utjecaja i pritiska, kao onima vezanima uz velike poslovne korporacije koje imaju dominantni utjecaj nad oko pet ili šest listova i magazina u zemlji, a koje samostalno djeluju izvan dosega

državne kontrole. Na lokalnoj razini stanje nije toliko pozitivno, jer se lokalne publikacije s manjom tiražom često nalaze pod kontrolom lokalnih vlasti, suvlasnika lokalnih medijskih kuća.

**Bez slobode medija
demokracija ne može
postojati**

Novčane kazne i kažnjavanje profesionalnih pogrešaka, posljednji primjeri dogodili su se nedavno, kriminalizacija klevete, s presudama koje su uključivale i uskraćivanje slobode, nestali su iz dnevne prakse i Kaznenog zakona u procesu koji je bez sumnje pozitivan, ali koji istovremeno otvara put smanjenju profesionalne odgovornosti i učestalom senzacionalizmu u tiskanim medijima.

Medijsko zakonodavstvo izuzetno je uznapredovalo, ali potrebno je usvojiti još dva zakona: Zakon o elektroničkim medijima i Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji, kojima se posebice mora jamčiti stvaranje regulatornih tijela - vijeća - i osigurati da se njihovo članstvo bira na temelju profesionalnih kvalifikacija, na isti način na koji treba osigurati neovisnost ravnatelja Hrvatske radiotelevizije (HRT) i Hrvatske izvještajne novinske agencije (Hina).

Možda bi posljednji korak koji bi Vlada trebala poduzeti, trebao biti ponovna zakonska provjera vezana uz tajnost podataka, čija netransparentnost predstavlja ogromnu prepreku istraživačkom novinarstvu.

Postignuća u korist slobode medija i obrane novinara mogu biti zajamčena jedino pridržavanjem Etičkom kodeksu, profesionalnošću i odgovornošću koji svijet medija preoblikuju u jedno otvoreno i zdravo okružje. Unatoč tome, može se ipak zaključiti da, ako bi trebalo birati između slobode i odgovornosti, ovo prvo ipak mora imati prednost. Bez slobode medija demokracija ne može postojati, ali bez odgovornosti može. Struka će sve dovesti u red davajući ugled pravim profesionalcima i marginalizirajući one koji žele ploviti uzburkanim vodama laži i skandala.

Ambasador Jorge Fuentis,
voditelj Misije

Kalendar

Travanj:

- 5. travnja: Gordan Jandroković, predsjednik Saborskog odbora za vanjsku politiku, na jutarnjem sastanku u glavnom uredu
- 6. travnja: Čelnici međunarodne zajednice na sastanku s ministrom mora, turizma, prometa i razvitka, Božidarom Kalmetom
- 11. travnja: Voditelj Misije na sastanku s premijerom Ivom Sanaderom
- 11. travnja: Sastanak proširenog sastava viših dužnosnika Misije
- 12.-13. travnja: Sastanak ministara pravosuđa i unutarnjih poslova SEECP-a
- 15.-17. travnja: Konferencija predsjednika parlamenata zemalja članica SEECP-a - g. Wolfgang Grossurck, potpredsjednik parlamentarne skupštine OEES-a bio je nazočan
- 18. travnja: Međunarodni seminar: „Sigurnosna politika Republike Hrvatske: prema Euro-Atlantskim Integracijama“, domaćin je bio ministar obrane, Berislav Rončević
- 23. travnja: Otvorenje izložbe slika voditelja Misije u Hrvatskom muzeju naivne umjetnosti
- 26. travnja: Regionalni sastanak voditelja Misija OEES-a u jugoistočnoj Europi, Miločer, Crna Gora
- 27. travnja: Sastanak unutar Igmanske inicijative o prekograničnoj suradnji BiH, Hrvatske i Crne Gore, Neum, Bosna i Hercegovina

Svibanj:

- 7. svibnja: Voditelj Misije govori na konferenciji: „Građanske alijanse ‘08: Zajedno prema NATO-u“, Osnivačka konferencija Građanske alijanse ‘08 u Zagrebu, u organizaciji IMO-a
- 11. svibnja: Sastanak čelnika država i vlada zemalja SEECP-a - nazočan je bio glavni tajnik, u Zagrebu
- 14.-15. svibnja: Posjet Banja Luci, Sarajevu i Mostaru
- 18. svibnja: Plenarni sastanak na terenu u organizaciji ministra Kalmete, Benkovic
- 21. svibnja: Okrugli stol na temu zapošljavanja nacionalnih manjina u državnoj upravi, nazočan je bio premijer
- 23.-25. svibnja: Sastanak sa španjolskim ministrom vanjskih poslova, g. Miguelom Angelom Moratinosom i Radnom skupinom OEES-a u španjolskom Ministarstvu vanjskih poslova
- 29. svibnja: Plenarni sastanak u Ministarstvu vanjskih poslova

Aktivnosti

Zagrijavanje uoči izbora Obuka iz izbornog izvješćivanja za novinare

Urednička neovisnost, integritet i profesionalnost su temelji dobrog izbornog izvješćivanja, kaže Preporuka br. R(99)15, koju je 1999. godine izdalo Vijeće Europe za sve zemlje članice Europske unije.

Kako se, približavanjem parlamentarnih izbora, povećava politički pritisak na novinare, Misija OEES-a u Republici Hrvatskoj našla je shodnim i odlučila pomoći u pripremi mladih hrvatskih novinara za borbu protiv mora pritiska te u suočavanju sa zahtjevnom zadaćom izbornog izvješćivanja.

„Izborna izvješćivanja za novinare hrvatskih medija“ bio je naziv dviju radionica održanih u Opatiji u svibnju, a

Novinari s radija i televizije prisustvuju radionicama u Opatiji

koje je, uz pomoć Međunarodnog centra za obuku novinara (ICEJ) sponzorirala Misija OEES u RH. U radionicama je sudjelovalo dvadeset i pet radijskih i TV novinara. Zaključak radionica, koje su trajale po četiri dana, bio je da dobro izvješćivanje za vrijeme izbora znači smanjenje utjecaja političkih stranaka na medije te osiguranje većeg utjecaja javnosti i civilnog društva na izbore.

Visoko kvalificirani predavači pomažu pri profesionalnom unapređivanju i oblikovanju mladih novinara

Izvješćivanje o izborima poznato je kao zahtjevan i vrlo strogo reguliran

novinarski posao, stoga što mora biti istinito, pošteno, točno i nepristrano. Prema riječima jedne od cijenjenih predavača, profesorice Gordane Vilović, koja je sudjelovala na radionicama, taj zahtjevniji posao znači susretanje s nepredvidivim situacijama i razvojima događanja na koje izvjestitelj mora biti spreman.

Cilj radionica bio je poboljšanje sadašnjeg načina predizbornog i izbornog izvješćivanja u Hrvatskoj, a radionice su bile oblikovane na način da pomognu sudionicima pri određivanju standarda poštenog i ujednačenog izvješćivanja, prepoznavanju kritičnih pitanja izborne promidžbe i novinarskih priča, pri određivanju etičkih standarda te pri daljnjem upoznavanju s formatima izvješćivanja.

Uz visokokvalificirane predavače, dodatna vrijednost projekta nalazila se u činjenici da su se na radionicama okupili mladi i školovani novinari tiskovnih i elektroničkih medija koji su pokazali živu zainteresiranost za daljnje usavršavanje i poboljšanje svojih profesionalnih vještina, ali i za postavljanje etičkih standarda u svome poslu. To se može ocijeniti kao vrlo dobar koncept jer je bio usmjeren na mlade profesionalce na samom početku njihove novinarske karijere. U pogledu njihovog budućeg rada, takav pristup mogao bi na njih imati dugotrajan pozitivan učinak.

Ljerka Draženović, glasnogovornica

Oproštaj s našim dragim kolegama

Oproštaj s pripravnicom u Misiji, Ozanom Bišćević, glavni ured, 31 travanj 2007.

Humanitarni malonogometni turnir „Slava Raškaj“

Misija je, po prvi put, zamoljena za sudjelovanje na humanitarnom malonogometnom turniru u organizaciji Veleposlanstva Republike Poljske kako bi se pomoglo u prikupljanju sredstava za opremu Centra za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“, škole za djecu svih uzrasta koja imaju teškoće sa sluhom i govorom.

Nogometna momčad OESS-a sastavljena je žurno i s velikim entuzijazmom kako bi sudjelovala na turniru koji je održan 26. svibnja, natječući se protiv momčadi Ministarstva vanjskih poslova, Grada Zagreba, Ministarstva unutarnjih poslova, Sportskih novosti, Hrvatskoga sabora i diplomatskog zbora.

OESS-ova momčad Michele Sabattini, Nikola Salopek, Alan Švarc, Goran Barić, Bratislav Vlajković, Marijo Marjanović, Velimir Runje, Petr Korbel, trener Suzanne Salopek, Juhan Kahk, Sanjin Džeko i veleposlanik Todd Becker

Momčad OESS-a jedva je čekala da krene tog sudbonosnog subotnjeg jutra, da bi nakon toga saznali kako je naš prvi susret protiv momčadi Izaslanstva EK otkazan u posljednjem trenutku - pretpostavljam kako smo im jednostavno bili prevelik zalogaj. Stoga smo revno i s uzbuđenjem čekali naš prvi susret protiv čuvene momčadi MUP-a čije je članove već pratila reputacija „momčadi broj jedan“ što, međutim, nije obeshrabrilo naše momke, znali su čemu se suprotstavljaju. Na opće iznenađenje, prvi pogodak postigli smo mi (Jeeeee!), ali nažalost veselili smo se prerano, jer činilo se kao da se poigravaju s nama kad su nas naposljetku dokrajčili s 5:2.

Ništa zato, jedan susret bio je iza nas te još dva pred nama, od kojih je prvi na redu bio susret protiv novinara Sportskih novosti. Napetost je bila prevelika za šaćicu navijača (nas svih pet) koji su bodrili momčad s velikim očekivanjem i podrškom, da bi naposljetku shvatili kako su naši momci, nakon gubitka utakmice od 3:0, trebali održati više od jednog pripremnog treninga.

Zadnji susret protiv diplomatskog zbora bio je jednako tragičan, uz rezultat 6:1 te s dvojicom povrijeđenih igrača, od kojih se jedan još uvijek nalazi na postoperativnom oporavku. Na kraju svega, umorni i razočarani, čuli smo našeg kapetana momčadi kako govori „bit ćemo bolji sljedeći put, samo trebamo više vježbati“ - to je duh dečki!

Gooooooool!!!! Goran Barić iz OESS-ove momčadi postigao je naš prvi pogodak u susretu protiv momčadi Ministarstva unutarnjih poslova

Naša je momčad završila kao druga po redu - no dobro, druga od kraja ako ćemo točnije! Naš trofej za osvojeno šesto mjesto s ponosom je izložen u uredu voditelja Misije za one koji ne vjeruju. Ovim vrijednim povodom, Misija je uspjela prikupiti 3.100 kuna, te je Centru „Slava Raškaj“ uručeno ukupno 15.000 kuna za što je iskazana iznimna zahvalnost. Sve se na koncu isplatilo jer bili smo u prilici odvojiti nešto vremena kako bismo učinili nešto lijepo za one kojima je sreća bila manje naklonjena. Hvala našim požrtvovnim igračima na njihovom velikom zalaganju!

Suzanne Salopek, voditeljica Ureda za upravljanje programima

Foto izvješće s nogometnog susreta: OESS i zadarska policija protiv Grada Benkovca

Nogometni susret odigran u Benkovcu 7. travnja.

Lijevo: Članovi ekipe OESS-a i zadarske policije Denis Sepat, Heinz Habertheuer, Josip Pavičić, Michele Sabattini, Anton Dražina, Josip Bakarić, Krešo Culina, Marijo Tokić i Marko Gabrić

Desno: djelatnik OESS-a za pravna pitanja, Heinz Habertheuer, gradonačelnik Benkovca Branko Kutija i djelatnik OESS-a za programe Michele Sabattini, nakon utakmice

Priča s naslovne strane

Izbjeglice i...

Voditelj Misije u društvu veleposlanika Aleksandra Dragičevića tijekom susreta s premijerom Republike Srpske, Miloradom Dodikom, 14. svibnja 2007.

Christian Loda, voditelj Ureda za povratak i integraciju u posjetu izbjegličkoj obitelji, 14. svibnja 2007.

Predsjednik Udruge bivših stanovnika Hrvatske pokazuje voditelju Misije hrpu pažljivo organiziranih spisa koji se svi odnose na predmete stanarskih prava, 14. svibnja 2007.

U veljači 2007. godine, voditelj Misije posjetio je Vojvodinu, dio Srbije, kako bi se bolje upoznao sa situacijom hrvatskih izbjeglica srpske nacionalnosti. Došlo je vrijeme da isto učini i vezano uz izbjegle bosanske Hrvate.

Sukladno toj odluci, veleposlanik Fuentes posjetio je 14. i 15. svibnja Bosnu i Hercegovinu. Njegov je posjet omogućila i organizirala Misija OESS-a u BiH čije se voditelj, veleposlanik Douglas Davidson, ljubazno pridružio na putu zajedno s veleposlanikom BiH u Hrvatskoj, Aleksandrom Dragičevićem, i veleposlanikom Hrvatske u BiH, Josipom Vrbošićem. Posjet je obuhvaćao obilazak glavnog grada Sarajeva, kao i najvećih gradova u dva entiteta BiH: Banja Luke u Republici Srpskoj i Mostara u Federaciji.

Šetnja tog sunčanog proljetnog jutra kroz široku aleju drveća duž banjalučkih cesta prema uredu gradonačelnika, gospodina Dragoljuba Davidovića, našeg prvog sugovornika, pružio nam je mogućnost uživanja u miješanju stilova arhitekture koji održavaju povijest ovog grada na raskrižju istočne i zapadne kulture i u kolikoj mjeri je on napredovao. Njegove terase pune ljudi u vrijeme ručka poručivale su nam kako se grad sve više pretvara u jednu prijateljsku i privlačnu destinaciju. Gradonačelnik se složio s nama kako se Banja Luka vidno razvija, međutim, istaknuo je u kolikoj mjeri je gospodarska situacija još uvijek prilično depresivna.

„Barem se sigurnosna situacija poboljšala,“ rekao je. Kao dokaz spomenuo je činjenicu kako bi posljednja postrojba EUFOR-a trebala tih dana napustiti Banja Luku. Kada su u pitanju izbjeglice i raseljene osobe, gradonačelnik Davidović osvrnuo se na činjenicu da iako je proces povrata imovine u gradu doslovno dovršen, to se ne poklapa nužno s fizičkim povratkom samih zakonskih vlasnika. On je u biti procijenio kako vlasnici koji su se stalno nastanili negdje drugdje jedan konstantan broj vraćenih imovinskih jedinica daju u najam.

Tijekom posjeta koji su uslijedili izbjeglicama hrvatske nacionalnosti iz BiH, skupini se pridružio i otpravnik poslova u Veleposlanstvu Kraljevine Španjolske u BiH, J. Ramon Garcia-Hernández, u svojstvu predstavnika zemlje predsjedateljice OESS-om, hrvatski konzul u Banja Luci, Miroslav Buličić i g. Belanić iz Veleposlanstva Republike Hrvatske u Sarajevu.

Prvi od tih sastanaka održan je u napuštenom hotelu Krajina u Banja Luci, gdje je skupina hrvatskih izbjeglica srpske nacionalnosti primila našu veliku skupinu. Prije rata svi su oni bili bivši nositelji stanarskih prava nad stanovima koji su bili dodjeljivani građanskim osobama na službi u bivšoj Jugoslavenskoj narodnoj armiji. Osoba koja je imala ulogu glasnogovornika skupine, na primjer, bila je domar u vojnoj bolnici. Upoznao nas je s okolnostima koje su dovele do ukidanja njihovih stanarskih prava u Hrvatskoj te s problemima i upravno-pravnom borbom s kojom su trenutno suočeni u svojim pokušajima da ostvare svoje pravo na stambeno zbrinjavanje. Većina njih potvrdila je svoju želju za povratkom u Hrvatsku ako im bude osiguran odgovarajući smještaj. Ova skupina izbjeglica smještena je u prostorijama napuštenog hotela već 15 godina. Glasnogovornik skupine odveo nas je do jednog hotelskog sobička u kojem živi zajedno sa svojom suprugom i dva sina koji su stariji adolescenti.

...povratnici

Ležaj na kat, mala sofa i stolić koji služi kao kuhinja njihov su jedini namještaj. Obitelj živi, kuha i spava dijeleći takav ograničen prostor: sin spava na gornjem dijelu ležaja na kat, dok njegov otac i majka spavaju na donjem dijelu, a njegova sestra spava na malenoj sofa. Uz mnogo hvalevrijednog zalaganja, djeca su završila fakultete učeći u toj sobi. Pokušavajući sakriti svoje suzne oči, majka je izrazila svoju nelagodu što nije bila u mogućnosti primiti i pružiti minimum pažnje takvoj skupini uglednih veleposlanika jer ta malena soba je njihov jedini dom.

Žustri demarševi veleposlanika Dragičevića omogućili su da premijer Republike Srpske, Milorad Dodik, pronađe prazan prostor u svome rasporedu kako bi primio veleposlanika Fuentesu i skupinu posjetitelja. Bio je to izuzetno iskren i zanimljiv sastanak na licu mjesta. Nazočnost hrvatskih diplomata pružila je mogućnost za izravnu i iskrenu razmjenu informacija što je imalo za posljedicu veoma pozitivnu raspravu, punu nade. Veleposlanik Vrbošić zabilježio je premijerov komentar kako Hrvatska treba pružiti više pomoći Srbima koji su živjeli u Hrvatskoj prije rata a koji su trenutno nastanjeni u Republici Srpskoj u teškim uvjetima. U svakom slučaju, premijer Dodik pokazao je veoma velikodušan pristup: oni ne moraju otići, a ukoliko odluče ostati bit će dobrodošli i Republika Srpska će učiniti sve kako bi se oni asimilirali. Međutim, u tom slučaju, trebat će im dodatna gospodarska pomoć međunarodne zajednice.

Još jedan veoma slikovit put odveo nas je do predgrađa Banja Luke gdje je skupina bivših nositelja stanarskog prava u Hrvatskoj srpske nacionalnosti predstavila svoje probleme koji se odnose na izgubljeno stanarsko pravo u Hrvatskoj te na sudsku bitku kako bi ponovno otvorili sudske postupke zbog ukidanja stanarskog prava. Predsjednik udruge koju su osnovali ponio je sa sobom i stavio pod drvo stotinu spisa koje čuva a koji podrobno opisuju poteškoće njegovih kolega s hrvatskim pravosuđem i administracijom. Drugi problem koji nije toliko učestao, ali bi također mogao imati tragične posljedice, predstavila je gospođa čiji je sada već pokojni otac navodno bio prisiljen potpisati ugovor o razmjeni njihove imovine u Novoj Gradiški s bosanskim Hrvatima iz Republike Srpske. Imovina koju su dobili u zamjenu bila je stračara u koju se nikada nisu uselili. Svi sudski napori za anuliranjem ugovora o kupoprodaji zaključenog pod prinudom bili su bezuspješni na hrvatskim sudovima.

Nakon toga ponovno smo krenuli na put u pravcu sjeveroistoka, prema Derventi. Vrlo informativan sastanak sa skupinom hrvatskih povratnika odigrao se na rubu toga grada u posavskoj regiji Republike Srpske. Derventa je jedna od mnogih općina u BiH čiji se etnički sastav dramatično izmijenio kao posljedica rata te gdje je povratak moguć samo na papiru. Hrvatski povratnici žalili su se na diskriminaciju kojoj su sustavno izloženi od strane lokalnih vlasti u svezi s pristupom pomoći u obnovi, ponovnom elektrifikacijom, političkom zastupljenošću kao i zdravstvenom skrbi. Neki od sudionika sastanka usporedili su situaciju u kojoj se nalaze s onom s kojom se suočavaju hrvatski povratnici srpske nacionalnosti u zadarskom zaleđu te u okolini Knina u Hrvatskoj.

nastavlja se na stranici 6

Veleposlanik Aleksandar Dragičević, voditelj Misije i voditelj Misije u BiH, veleposlanik Douglas Davidson razgovaraju sa skupinom povratnika, bosanskih Hrvata u Derventi, 14. svibnja 2007.

Hrvatske izbjeglice srpske nacionalnosti, bivši civilni zaposlenici JNA i bivši nositelji stanarskog prava predstavljaju svoje probleme skupini veleposlanika, hotel Krajina, 14. svibnja 2007.

Voditelj Misije u BiH, veleposlanik Douglas Davidson, voditelj Misije i Enrique Horcajada, voditelj Izvršnog ureda na izvoru rijeke Blagaj u blizini Mostara, 15. svibnja 2007.

Priča s naslovne strane

nastavak sa stranice 5

Posjet trojce dužnosnika Banja Luci i Dervento pokazao je koliko je korisna bila činjenica da su nam se pridružili i bošnjački i hrvatski predstavnici. Zabilježili su podatke o dojmivim slučajevima o kojima se govorilo te o pravnim problemima koje tim ljudima prave administracije dviju država.

Zamjenik visokog predstavnika u BiH, veleposlanik Peter Bas-Becker, veleposlanik Douglas Davidson, otpravnik poslova veleposlanstva Kraljevine Španjolske u BiH J. Ramon Garcia-Hernandez, Merce Castell, voditelj Misije, veleposlanik Aleksandar Dragičević, Enrique Horcajada, voditelj Izvršnog ureda i potpukovnik Roldan u sarajevskom restoranu Kibe 14. svibnja 2007.

Bio je već mrak kada smo stigli u Sarajevo, kozmopolitski glavni grad države, pun automobila, bicikala i pješaka koji se probijaju kroz gužvu na jako dobro osvijetljenim ulicama. Nevjerojatno je koliko je grad napredovao za nas koji smo imali priliku posjetiti ga jedino tijekom rata. U odsutnosti veleposlanika Schwarz-Schillinga, veleposlanik Davidson organizirao je radnu večeru s višim zamjenikom visokog predstavnika, veleposlanikom Peterom Bas-Beckerom. Večera se održala u restoranu Kibe koji ima spektakularan pogled na cijeli grad i planine koje ga okružuju. Pridružili su nam se Merce Castell iz kabineta veleposlanika Davidsona te španjolski pukovnik Roldan, zapovjednik jedine vojne jedinice koja je ostala u Bosni: novog EUFOR-ovog bataljuna (kojega čine mađarske, poljske, španjolske i turske čete). Nakon raspuštanja EUFOR-ove Radne skupine Salamander nekoliko dana prije našeg posjeta, EUFOR je sada reduciran na jednu multinacionalnu bojnu u Sarajevu, Integriranu policijsku jedinicu (IPU) te na 45 timova za vezu i promatranje (LOT-ovi).

U utorak rano ujutro krenuli smo na jug uzduž impresivnih cesta koje graniče s jablaničkim jezerom i rijekom Neretvom prema Stolcu, u Hercegovini. Velika skupina od prethodnog dana sada se smanjila na društvo koje su činili g. Belanić iz hrvatskog veleposlanstva u Sarajevu i veleposlanik Davidson, voditelj Misije OESS-a u Bosni, koji su nam ljubazno nastavili biti domaćini tijekom našeg putovanja kroz Federaciju. Voditelj 45 LOT timova - druge preostale EUFOR-ove komponente - španjolski pukovnik Lucero, zajedno sa satnikom Inigom Perez-Cortesom, pridružio se ovoj skupini u Stolcu.

Razlog za posjet Stolcu bila je tamošnja srednja škola, kao primjer fenomena „dvije škole pod istim krovom“. Na sugestiju veleposlanika Davidsona razmišljali smo o tome možemo li možda ponuditi ovoj školi iskustvo iz projekta „Djeca zajedno“ kojeg provodi Misija

OESS-a u Hrvatskoj s ciljem promicanja integriranog obrazovanja u Slavoniji. Danas još uvijek ima otprilike 54 škole u kojima postoji taj sustav segregacije gdje djeca bošnjačke i hrvatske nacionalnosti, kao i njihovi učitelji, nemaju uzajamnog kontakta. Situacija u svakom kantonu te u svakoj školi razlikuje se diljem Hercegovine. Gimnazija u Mostaru obično se prikazuje kao dobar primjer za ostale, međutim, tijekom našeg posjeta Stolcu, svjedočili smo tužnoj činjenici da učenici ulaze u školu kroz posebne ulaze, idu u različite smjene i imaju različite odmore, dok učitelji koriste različite zbornice.

Svi smo se sastali u hrvatskoj zbornici s profesorima te s dva najviša dužnosnika koji predstavljaju dvije strane: s jedne strane bio je Zdenko Milanović, ravnatelj, bosanski Hrvat, koji nam je pojasnio kako on mora poštivati smjernice i pravila koje donose općinske vlasti u Stolcu te ministar obrazovanja za Hercegovačko-neretvanski kanton te, s druge strane, Kasim Korjević, neslužbeni bošnjački „ravnatelj“ čije se radno mjesto službeno zove Federalni koordinator, koji nam je pojasnio kako on mora provoditi zajednički nastavni plan i program Federacije te poštivati zakonske propise središnjih BiH vlasti. Nevjerojatno je kako su ta dva dužnosnika uspjela sačuvati dobre odnose „pod istim krovom“ dok su im njihovi pretpostavljeni upućivali različite i kontradiktorne naputke. Također su nam pokazali učionice, informatičku prostoriju s računalima koje je donirala Španjolska te dvije zbornice.

Istinski stručnjak iz Valencije, veleposlanik Jorge Fuentes provjerava tradicionalno španjolsko (izvorno valencijsko) jelo Paellu, 15. svibnja 2007.

Stanka za ručak tijekom ovog posjeta Hercegovini sastojala se od tradicionalne španjolske Paelle koju je vrlo ljubazno organizirao i ponudio dvama voditeljima Misija pukovnik Lucero u španjolskom restoranu na izvoru rajske rijeke Blagaj, domu derviškog hrama iz Sufi islamskog reda, nedaleko od Mostara.

Nakon ručka, veleposlanik Fuentes dao je intervju za hercegovačko izdanje Večernjeg lista, dok je put završio obilaskom zgrade Područnog ureda OESS-a u Mostaru te oštećenih zgrada uzduž nekadašnje linije sukoba na Španjolskom trgu.

Enrique Horcajada, voditelj Izvršnog ureda

Administracija - Ured za financijske i kadrovske poslove

Odjel za administrativne poslove pruža potporu glavnom financijskom upravitelju (voditelj Misije) u svakodnevnom upravljanju sredstvima. Financijska sredstva uključuju proračun Misije te sistematizaciju radnih mjesta koje odobrava Stalno vijeće. Odjel nastoji osigurati učinkovitu uporabu financijskih, ljudskih i materijalnih resursa u skladu s Općim regulatornim sustavom upravljanja. Administracija u cjelini obuhvaća otprilike jednu trećinu osoblja i proračuna Misije, uključujući i Opći program operativnih troškova.

Odjel za financijske i kadrovske poslove

Odjel za financijske i kadrovske poslove sastoji se od 6 zaposlenika pri glavnom uredu te po jednog u svakom od područnih ureda Misije. Odjel je nadležan za cjelokupno financijsko poslovanje Misije, uključujući osobne dohotke, te za sve potrebe koje se odnose na ljudske resurse.

Kadrovi

Odjel je također nadležan za provedbu Pravila i propisa kadrovske službe kao i 23 Kadrovska naputka. Tim se dokumentima propisuju prava i povlastice zaposlenika te postupci koje treba provoditi u upravljanju ljudskim resursima Misije. Njima je utvrđena ne samo politika zaštite pojedinačnih zaposlenika, već i same Organizacije. Propisi obuhvaćaju temeljne uvjete službe, dužnosti i obveze te prava dužnosnika OESS-a. Njima se utvrđuju šira načela kadrovske politike zapošljavanja i administracije za OESS-ove dužnosnike. Nadalje, Kadrovskim pravilnikom i Kadrovskim naputcima utvrđuje se politika i postupci provedbe Pravila i propisa kadrovske službe. Većina ovih dokumenata stupila je na snagu tijekom posljednjih pet godina kao posljedica sve većeg rasta same Organizacije te, u skladu s tim, potrebe za sofisticiranijom upravljačkom praksom. S tehničke strane, kadrovski podaci o svakom zaposleniku vode se u Oracle bazi podataka. Taj je sustav u uporabi diljem OESS-a i prisutan je u svim njegovim sastavnicama. Inicijalni obrazac osobnog spisa uključuje

preko 50 polja koja je potrebno popuniti. K tomu, postoje područja koja zahtijevaju stalno održavanje, npr. sva odsustva s posla unose se u Oracle bazu podataka, svaki ugovor mora se unijeti zasebno, sve stavke koje se odnose na osobne dohotke moraju se provjeravati i pregledavati na mjesečnoj osnovi itd. Kada je riječ o osobnom dohotku, verzija Oraclea koju koristi OESS ne podržava domaći sustav vođenja podataka o osobnim dohocima. Stoga Misija priprema dva mjesečna izračuna osobnih dohodaka, jedan u sustavu i jedan izvan njega, odnosno izračun u skladu s domaćim zakonskim propisima. Ta dva odvojena izračuna moraju se usklađivati na mjesečnoj osnovi.

Financije

Kada je riječ o financijama, Odjel je obavezan pridržavati se i primjenjivati Financijske propise, Financijska pravila, 14 Financijsko-administrativnih naputaka te dva Financijska naputka. Svi navedeni dokumenti, kako kadrovski tako i financijski, dio su Općeg regulatornog sustava upravljanja OESS-a. Od uspostave nadograđene verzije Oraclea 1. siječnja 2004. godine, Odjel za financijske poslove zaključio je 20.106 transakcija u financijskom modulu, odnosno u prosjeku 490 mjesečno. Prije nego što Financije mogu započeti s procesuiranjem određenog računa, moraju ga odobriti najmanje dvije osobe, voditelj

programa i šef administracije. Svaka od tih transakcija uključuje brojne unose podataka u Oracle, drugim riječima, potrebno je unijeti od 15-ak do preko 50 stavki, ovisno o računu. K tomu, račun treba odobriti osoba koja ne sudjeluje u unosu podataka. Račun može biti plaćen tek nakon što se unese, potvrdi, inicira i odobri. To ponovno uključuje unos dodatnih podataka u sustav, no u dio Oraclea odijeljen od samog računa. Prema tome, za svaku od spomenutih transakcija obavlja se dodatno „plaćanje“.

Troškovi i kadrovska popunjenost

Od 1997. godine do danas, ukupni troškovi Misije iznosili su preko 121.000.000 €. Tijekom 1999. godine bili su najviši, dosegaši iznos od 19.878.000 €. Misija je u istoj godini također imala najveći broj zaposlenika, odnosno 623 zaposlenika početkom 1999. Odmah zatim slijedila je 2000. godina, s troškovima od 17.937.000 € i 573 zaposlenika. Proračun Misije trenutno iznosi 6,5 milijuna eura, uz 147 sistematiziranih radnih mjesta. Ono što je specifično za Misiju u Republici Hrvatskoj je činjenica kako je ovo jedina Misija kojoj je službeno dopušteno od strane Stalnog vijeća i Tajništva OESS-a uplaćivati porez na osobni dohodak lokalnih zaposlenika i sve doprinose državnim vlastima. Ova Misija jedina je Misija/institucija u OESS-ovom sustavu koja ima odobrenu lokalnu platnu ljestvicu s bruto iznosima osobnih dohodaka. Sve druge ljestvice iskazuju se kao „neto“ platne ljestvice. Tijekom šestogodišnjeg razdoblja od 2001. do 2006. godine, Misija i lokalni zaposlenici uplatili su približno 12.635.000 € doprinosa i poreza Vladi RH na ime osobnih dohodaka. U razdoblju od 1998. godine do danas, Misija je Vladi doznačila približno 6,8 milijuna eura poreza na dohodak.

Mike Sams
Voditelj Ureda za financijske i kadrovske poslove

Foto galerija

Voditelj Misije i ministar mora, turizma, prometa i razvika, Božidar Kalmeta, tijekom „Plenarnog sastanka na terenu“ u Benkovcu, 18. svibnja 2007.

Voditelj Misije u društvu zamjenika voditelja Misije i voditeljice Ureda za vladavinu prava, Mary Wycckoff, sudjeluje na Okruglom stolu s temom zapošljavanja manjina. Na skupu su također bili nazočni premijer Ivo Sanader, ministri Ana Lovrin i Ivica Kirin te državni tajnik Antun Palarić, Zagreb, 21. svibnja 2007.

Voditelj Misije tijekom obraćanja trima ministrima vanjskih poslova, Kolindi Grabar-Kitarović iz Hrvatske, Svenu Alkalaju iz BiH i Milanu Ročenu iz Crne Gore, nekoliko trenutaka prije njihovog potpisivanja zajedničke izjave o prekograničnoj suradnji, Neum, 21. svibnja 2007.

Ministrica vanjskih poslova, Kolinda Grabar-Kitarović, tijekom obraćanja županu Vukovarsko-srijemskom, ostalim županima, gradonačelnicima i načelnicima općina, NVO-ima i predstavnicima manjina te voditelju Misije na „Plenarnom sastanku na terenu“ u Vukovaru, 21. svibnja 2007.

Premijer Ivo Sanader ugostio je ručkom u Banskim dvorima, sjedištu Vlade, tri španjolska veleposlanika u Hrvatskoj, veleposlanika za „bilateralne odnose“, Manuela Salazara, veleposlanika za „multilateralne odnose“, Jorgea Fuentes, i veleposlanika za „nadzemaljske odnose“, apostolskog nuncija, kardinala Francisca Javierera Lozana, Hidajeta Bišćevića, glavnog tajnika Vijeća za regionalnu suradnju te državnu tajnicu Mariju Pejčinović-Burić.

Voditelj Misije i voditelj Ureda šefa Misije, Enrique Horcajada, u društvu s vodećim članovima OESS-ove Radne skupine; veleposlanikom Lopezom Jorriinom, voditeljem TF-a, Joseom Luisom Lozanom, direktorom OESS-ova odjela, Ramonom Abaroem, direktorom za središnju Europu, te ministrom savjetnikom Enriqueom Asorejom, tijekom ručka u Camara de Oficiales kraljevske armade u blizini Ministarstva vanjskih poslova u Madridu.